

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI

**SİVİL TOPLUMLA
İ L İ Ş K İ L E R**

GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

"Bu proje T.C. İçişleri Bakanlığı Sivil Toplumla İlişkiler Genel Müdürlüğü tarafından desteklenmektedir."

Bu makale Anayasa Hukukçuları Derneği tarafından gerçekleştirilen "Cumhuriyet'in 100. Yılında Demokrasi Hafızasının Oluşturulması Projesi" kapsamında kaleme alınmıştır.

Dr. Tarık EL HAŞİMİ

İslam Coğrafyası Açısından 15 Temmuz'un Önemi

Sözlerime şu ayet ile başlamak isterim: " Onlar Allaha tuzak kuruyorlar, Allah en hayırlısıyla tuzakları boşa çıkarandır." ENFAL 30

15 Temmuz şehitlerine, ki onlar tanklara karşı çıplak göğüsleriyle karşı koymuş kahraman şehitlerdir, onlara rahmet dilerim. Allah onların ailelerinden de razı olsun. Gazilerimize de acil şifalar temenni ederim. Türk halkının kahraman duruşu, birlik ve beraberlik içinde halk ve devlet olarak tek yumruk olması, askeri istibdadı kabul etmeyişi, onurlu hayatı ve hürriyeti tercih ederek meşru liderlerinin yanında yer almaları da takdire şayandır. Kahraman Lider Recep Tayyip Erdoğan, her ne pahasına da olsa, en başta kendisini ve sahip olduğu her türlü değerleri ortaya koyarak yabancı güçlerin de içinde olduğu 40 yıllık bir projenin ürünü olan başarısız darbe girişimini 20 saatlik bir zaman içinde halkıyla beraber bastırdı. Erdoğan, bu ve buna benzer olayların devletin halkıyla beraber daha güçlü 2023'lerin Türkiye'sini inşa edeceklerini de dile getirmiştir.

15 Temmuz darbe girişimine Arapların bakışına girmeden önce, Türkiye'nin 2002'den itibaren AK Parti hükümetiyle beraber iç ve dış siyasette yapmış olduğu büyük değişikliklere şöyle bir işaret etmek gerekirse:

Türkiye bölgede yalnızlaşmış ve batının arka bahçesi olan bir devlet konumundan çıkmış, bilakis Arap Âleminin dertleriyle ilgilenen ve onlara çözüm bulmaya çalışan bir devlet olma yoluna girmiştir.

Türkiye, eskiye nazaran yeni siyasetinde jeopolitik olarak daha aktif bir rol oynamaktadır. Bölgesel rekabet ortamında yıkıcı olmak yerine sakin ve sorunları yatıştırıcı olma yolunda çaba sarf etmektedir.

Devlet idaresinde asker baskısı kaldırılarak yerine medeni kurumlar söz sahibi oldu.

Batı ile olan siyasi söylem ve davranışlarda kesin hudutlar konularak kendine olan özgüven artırılmaya ve doğu ile olan zayıf ilişkiler geliştirilmeye başlandı. Bu da doğal olarak batıyı rahatsız etmiş oldu.

Kendi tarihi ve dini kökleriyle yeniden barışık olma yolunda içeride ve dışarıda adımlar atarak gerçek kimliğini doğrulamış jeopolitik konum itibariyle kesilmiş ilişkilerini yeniden canlandırmaya ve düzeltmeye meyletmiş ve Araplarla olması gereken ilişkilere yeniden başlamıştır.

Burada zikredilmesi gereken en önemli nokta dış siyasetteki değişikliklerdir. Önceki anlayışlar ulusal çıkarları öncelerken, AK Parti hükümeti adalet anlayışı ve prensipler üzere kurulu ve zulme karşı duruşu, seçim demokrasisine inanan, silah tehdidine aldırmayan ve bunun birçok örneği olan bir tavır sergilemiştir:

Türkiye Hükümeti, ABD'li oğul Bush tarafından birçok maddi imkân teklifi sunulmasına rağmen 2003 Irak işgal harbine katılmamıştır.

Filistin özgürlük hareketlerine olan desteği, Gazze şeridindeki ambargoyu kaldırmak için uğraşısı Siyonistleri ve destekçilerini rahatsız etmiştir.

Mısır'da askeri darbeye ve Suriye'de sultaya karşı çıkışı; ekonomik olarak önemli pazarları kaybetmesine sebep olmuştur.

İnsani yardımlarda atmış olduğu adımlar; Gazze ve Myanmar(Rohingya)'a olan desteği; Suriye'li ve Irak'lı mültecilere kapılarını açmaları vb. gibi.

Burada Şu Önemli Mülahazaları Zikretmek Mümkündür;

- 1- Türkiye hürriyet ve adalet prensiplerine dayalı sistem oluşturma gayretindedir.
- 2- Zulme ve ambargoya karşı Gazze'ye Mavi Marmara Gemisini göndererek; mustaz'af halklara yardım elini uzatmış, bunun üzerine adı büyük yardım kuruluşları bu durumdan hiçbir şey yapmadıkları için çok utanmışlardır.
- 3- Türkiye'nin seçimle iş başına gelme arzusu, askeri darbelere karşı vermiş olduğu mücadele; Arap yöneticilerini pek müşkül duruma itmiştir.
- 4- Türkiye dış siyaseti ve Arap âlemiyle yeniden ilişkiye geçmesi, seçim sandığına olan güveni bazılarını sevindirirken bazılarını da gücendirmiş ve zor duruma itmiştir.

5- Bölgedeki olaylara iyimser çözüm bulma çabası ve bölge halkının nabzına uygun çözüm arayışı otomatik olarak bölgedeki tağutlarla olan mantık farkını ortaya koymuş olup, Arap Devletleri Birliği'nin de felçli bir konumda olduğu gün yüzüne çıkmıştır.

İşte şimdi bu girişten sonra Arap Devletlerinin Türkiye'deki darbe girişimine bakış açılarını ortaya koyabiliriz:

1- Özellikle belirtmek gerekir ki; bütün Araplar aynı duruşu sergilemediler. Aynı zamanda mevcut hükümetler ile halkları da farklı bakış açısına sahiptiler. Tabii olarak Medya da farklı görüşlerdeydi. Bazı Arap devletleri farklı zaman diliminde darbenin gidişatına ve zamana yayarak açıklamalarda bulunurken, bazıları farklı politik kınama ağızlarıyla açıklama yapmayı yeğlediler. Bu açıklamaların pek çoğu çıkarlara, coğrafi yani jeopolitik konumuna ve güç dengelerine göre de değişiklikler arz etmektedir. Katar bu devletler içinde sürat ve dil olarak çok kuvvetli bir duruş sergilemekle beraber; Katar Emiri, bakanları ve medyası ile direkt Türkiye ile iletişime geçmiş bu gayri meşru darbe girişiminde üzerlerine düşen bir görev varsa almaya hazır olduklarını bizzat fiili olarak arz etmişlerdir. Bu seçkin davranış iki devleti birbirine yaklaştırmış, ilişkileri kuvvetlendirmiştir.

2- Büyük çoğunlukla Arap devletleri darbeye karşı olduklarını ifade etmişlerdir, ancak bu ifadeler gecikmeli ve dil olarak zayıf kalmıştır. Özellikle de bazı körfez ülkeleri darbe girişiminin gidişatını beklemiş olmakla beraber, darbe girişiminin olumsuz sonuçlanması ve darbeci askerlerin ve yandaşlarının teslim alınması ile darbe karşıtı gecikmiş açıklamalarda bulunmuşlar ve bu açıklamaları gerekli mercilerce kayıt altına alınmış olup gereken hesap konum itibarı ile sorulacaktır.

3- İki Arap devleti vardı ki bu ikisi Türkiye'deki başarısız darbe girişiminin başarıya ulaşmasını arzuluyorlardı. Çünkü Türkiye Arap Bahar'ında halkların yanında ve askeri darbelerle karşı duruşunu açıklamış ve mazlum halklara destek verdiği için malum bu İki Arap devleti kendisine cephe almıştır. BM de darbe karşıtı açıklamalara rağmen bu iki ülkenin temsilcileri de kınama yayınlamaktan imtina ettiler.

4- Bütün bunlara rağmen Arap halklarının neredeyse % 90'dan fazlası, medya organları El Cezire kanalı, Arap Siyasi Araştırmalar ve Projeler merkezinde an be an darbe girişimini takip etmiş ve ta başından beri kınamalarını yüksek sesle dile getirerek darbecilerin yüzünde ki korku ve endişeyi daima insanlara vurgu yaparak açıklamışlar ve daima meşru hükümetin şer'iliğinden bahsetmişlerdir.

5- Ben burada Recep Tayyip Bey'in bir hikmetli sözünü zikrederek bu Arap devletlerinin adını söylemek istemiyorum; "Birçok düşman, biz hayatta doğru yolu seçtiğimiz için bize düşmanlık ediyor. Onların adını tek tek söyleyecek olsam; çok tehlikeli uluslararası sorunlar çıkar."

6- Her şeye ve Avrupa Birliği'ne rağmen Arapların bakışı genel olarak iyiydi. Oysaki Türkiye bir NATO ülkesidir.

Son Mülâhaza:

Bütün bu olumsuzluklara; mal ve can kayıplarına rağmen Türkiye darbe girişiminden başarıyla çıkmıştır. 24 Haziran 2018 seçimlerinde de halk; Lider Recep Tayyip Erdoğan ile yeniden yola devam demiştir.

Türkiye Devleti'nin seçilmiş hükümetini destekleyen Arap Devletleri halklarıyla bütünleşmiş şer'i ve anayasal hak olan seçilmişlik ve meşruiyeti savunarak kazanmışlar ve zaferle çıkmışlardır. Böylece Müslüman halklar ve dahi Araplar da kazanmıştır. Ama başarısız darbe girişimini destekleyen Araplar ise bedbaht olmuş ve utançla kaybetmişlerdir.

Türkiye tarihiyle beraber örnek bir duruş sergilemiştir. Toplumsal gelişimin büyük bir şekilde gelişmesinde daimi gelişimin örneği konumunda olmuştur. Çünkü hep mazlum ve musta'zafaların yanında olmuştur. Bu sebeple hep büyük olmuş kötü emelli kimselerin hile ve desiseleri onu engelleyememiştir; Ergenekon, Gezi Parkı olayları, 15 Temmuz darbe girişimi, Türk ekonomisine yapılan son saldırı vb. saldırılar hep devam edecek, Allah'ın izni ile gerekli karşılık verilecektir. Bütün dünyadaki mazlumların dualarıyla Türkiye halkı reşit hükümeti ile hep güçlü olacaktır. (Rabbim bu memleketi güvenli kıl, buradaki insanları meyvelerle rızıklandır) Allahümme amin.

Ve esselamu aleyküm ve rahmetullahi ve berekatuhu